

PODOBA RAZISKOVALCEV IN POMEN KOMUNICIRANJA ZNANOSTI V SLOVENIJI – EVROPSKA NOČ RAZISKOVALCEV 2019

¹BRANKO LOBNIKAR, ²BRIGITA KRŠNIK HORVAT &

¹KAJA PRISLAN

¹Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, Ljubljana, Slovenija, e-pošta: branko.lobnikar@fvv.uni-mb.si, kaja.prislan@fvv.uni-mb.si.

²Univerza v Mariboru, e-pošta: brigita.krsnik@um.si.

Povzetek Sašo Dolenc, fizik in filozof, komunikator znanosti, pravi, da znanstveniki opravljajo (vsaj) štiri različne vrste intelektualnih opravil, ki so vse za družbo izjemno pomembne: (a) ustvarjajo nove ideje, (b) vrednotijo ideje, (c) vrednotijo strokovnjake, ki govorijo v imenu posamezne stroke ter (d) javno zagovarjajo in predstavljajo ideje, ki so sprejete v znanstveni skupnosti. Del projekta SAWE – Varni z znanostjo – v okviru Evropske noči raziskovalcev 2019 je bila tudi študija o podobi znanosti in raziskovalcev v Sloveniji. V raziskavo je bilo vključenih 613 anketirancev. Rezultati so pokazali, da anketiranci slovenske raziskovalce dojemajo kot zelo koristne za družbo, usmerjene v prihodnost, odgovorne in prizadevne. Anketiranci ocenjujejo, da znanost v Sloveniji prispeva k razvoju Slovenije in je koristna družbi, čeprav več kot tretjina vprašanih meni, da gre za slabo plačan poklic. Več kot 75% vprašanih se strinja s trditvijo, da lahko znanost olajšala vsakdanje življenje. Avtorji zaključijo prispevek z razpravo o pomembnosti komuniciranja znanosti.

Ključne besede:

znanost,
raziskovalci,
Evropska noč
raziskovalcev,
komuniciranje
znanosti.

1 Uvod

Evropska noč raziskovalcev (angl. *European Researchers' Nights - ERN*) je vseevropska prireditve, financirana s strani Evropske komisije, ukrepi Marie Skłodowska-Curie. Namen prireditve je približevane raziskovalnih rezultatov in raziskovalcev javnosti skozi predstavitve raziskav in pojasnjevanje vpliva raziskav na vsakdanje življenje. Cilj Evropske noči raziskovalcev [ERN] je motivirati mlade, da se odločijo za kariero raziskovalca in komuniciranje vpliva raziskav k razvoju sodobnih družb. V letih 2018-2019 je bilo v okviru ERN izvedenih 55 projektov v 371 mestih po Evropi in širše. 2018 se je prireditve udeležilo več kot 1,5 milijona obiskovalcev, dogodek 2019 pa se je tradicionalno odvijal zadnji petek v septembru (Evropska komisija, 2020). V letih 2018 in 2019 so pod okriljem ERN tudi v Sloveniji trije konzorciji organizirali festivale znanosti in sicer “*Noč ima svojo moč*” [Night has its power] v organizaciji Hiše eksperimentov in partnerjev (Hiša ekperimentov, 2018), “*Humanistika, to si ti!*” [Humanities rock!] v organizaciji Univerze v Ljubljani, Filozofske fakultete in partnerjev (Univerza v Ljubljani, 2018) ter “*Varni z znanostjo*” [Safe with Science], v organizaciji Univerze v Mariboru, Univerze na Primorskem ter Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer (Univerza v Mariboru, 2018). V nadaljevanju bomo predstavili ugotovitve študije¹ o percepciji znanosti in raziskovalcev v Sloveniji, ki je bila opravljena v okviru projekta “*Varni z znanostjo*”.

V nadaljevanju bomo podrobneje predstavili prireditve “*Varni z znanostjo*”, katere cilj je bil, tako kot pri vseh ERN prireditvah, popularizirati poklic raziskovalca v Sloveniji in ga približati širši javnosti, zlasti mladim. Člani konzorcija so skozi vrsto prireditve poskusili krepiti zavedanje o pomembni vlogi raziskovalcev, znanosti in vplivu le-te na vsa področja človekovega delovanja. Eden od namenov je bil tudi seznaniti zainteresirane z vrsto evropskih pa tudi nacionalnih programov financiranja in drugih aktivnosti, namenjenih razvoju kariere raziskovalcev in predstavitvi raziskovalnega dela. Osrednji dogodek tega znanstvenega festivala je bila izvedba prireditve Evropska noč raziskovalcev, ki je potekala v štirih krajih v Sloveniji: Ljutomeru, Mariboru, Brežicah, Kopru in Izoli. V pred in po prireditvi smo izvedli študijo, ki jo predstavljamo v nadaljevanju.

¹ Prispevek je nastal v okviru projekta Evropska noč raziskovalcev, ukrepi Marie Skłodowska-Curie, št. pogodbe 818968.

Namen študije je bil ugotoviti, kakšna je podoba raziskovalcev v Sloveniji in kako prebivalci in prebivalke Slovenije ocenjujejo pomen znanosti v Sloveniji. Želeli smo tudi ugotoviti, kako so prebivalci Slovenije seznanjeni s posameznimi raziskovalnimi področji ter ali se jim zdi poklic raziskovalca atraktivna opcija za njihovo kariero.

2 Opis uporabljene metode, vzorca in postopka

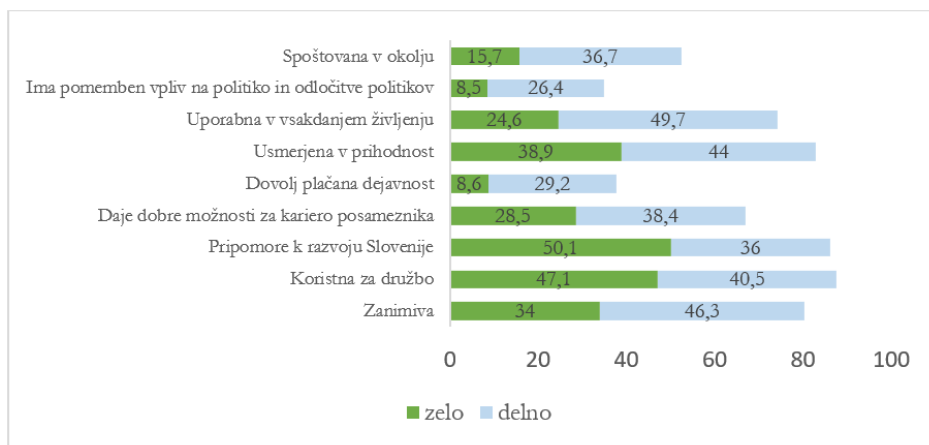
Za namene študije smo sestavili vprašalnik z več vsebinskimi sklopi. Vprašalnik je bil rezultat pregleda evalvacij prejšnjih dogodkov ERN v Sloveniji (2009–2017; Košmrlj, 2017; Lobnikar, Krsnik Horvat, Prislan, 2019) in analize razpoložljivih podatkov o percepciji javnosti o raziskovalcih in razvoju znanosti v Sloveniji. Za zbiranje podatkov smo uporabili kombinacijo spletnega anketiranja (povezava je bila objavljena na spletni strani projekta, k raziskavi pa smo vabili tudi prek profilov na družabnih omrežjih) ter osebne anketiranje na različnih lokacijah. Sodelovanje v raziskavi je bilo prostovoljno, anketirancem pa je bila zagotovljena anonimnost odgovorov. Vprašalnik je vseboval več vsebinskih sklopov in sicer (a) ocena dejanskih in zaželenih lastnosti raziskovalcev v Sloveniji (Cronbach α koeficient notranje konsistence 0,86 oz. 0,88), (b) seznanjenost z raziskovalnimi dosežki na posameznih znanstvenih področjih (Cronbach α = 0,81), (c) značilnostmi in pomenom znanosti v sodobni družbi (Cronbach α = 0,84), (d) o odnosu prebivalcev do znanosti in vere (Cronbach α = 0,65), in (e) privlačnosti raziskovalnega poklica. Poleg tega smo o anketirancih zbrali tudi nekaj osnovnih socialno-demografskih podatkov.

Zbiranje podatkov je potekalo v dveh časovnih okvirih. Prvo zbiranje podatkov je potekalo en teden pred dogodkom ERN. V ta namen smo uporabili spletno različico vprašalnika, prebivalce pa smo k sodelovanju povabili prek različnih družbenih omrežij (FB, Twitter), pa tudi po osebnih e-poštnih vabilih, kjer smo uporabili metodo snežne kepe. Drugi del študije je bil izveden na dan dogodka ERN (27. 9. 2019). Udeleženci so bili po obisku dogodka osebno povabljeni, da odgovorijo na enaka vprašanja, kot smo jih zastavili respondentom v spletnem delu študije. V analizo smo vključili 613 respondentov (232 preko spletnega anketiranja in 381 s pomočjo osebnega anketiranja). Ena tretjina anketiranih je bila moškega spola, 15,3 % jih je imelo osnovnošolsko izobrazbo, 29,2 % srednješolsko izobrazbo, 23,8 % jih je imelo končano višje, visokošolsko ali univerzitetno izobrazbo, ostali pa so imeli podiplomsko stopnjo izobrazbe. Slabih 40 % anketiranih je bilo študentov ali

dijakov, dobra polovica jih je bila zaposlenih, ostali pa so bili ali upokojeni ali pa trenutno niso imeli zaposlitve. Povprečna starost respondentov je bila 31 let, dobra tretjina jih je bila stara do 18 let, najstarejši anketiranec pa je imel 81 let.

3 Predstavitev in interpretacija rezultatov raziskave

Respondentom smo postavili naslednje vprašanje »V nadaljevanju so zapisane nekatere značilnosti o znanosti v Sloveniji. Prosimo vas, da označite tisti odgovor, ki po vašem mnenju najboljše opiše znanost v Sloveniji.« Na sliki 1 v nadaljevanju prikazujemo seštevek najbolj pogosto obkroženih odgovorov.

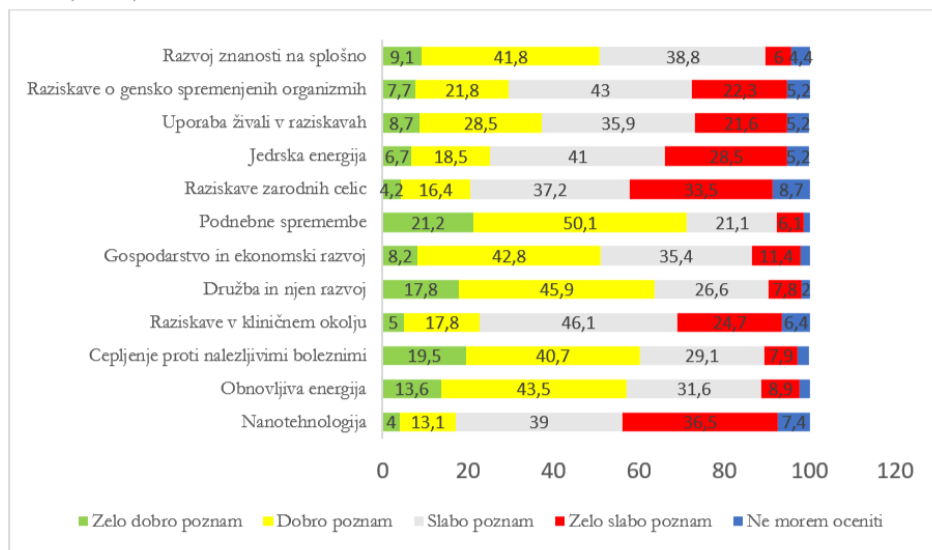
Slika 1: Značilnosti znanosti v Sloveniji (v %)

Anketiranci ocenjujejo, da znanost v Sloveniji prispeva k razvoju Slovenije (50,1%); je koristna za družbo (47,1%) in za vsakdanje življenje državljanov ter je močno usmerjena v prihodnost. Ob tem pa je treba poudariti, da več kot tretjina vprašanih meni, da gre za relativno slabo plačano dejavnost, ki nima pomembnega vpliva na razvoj politik. Približno dve tretjini vprašanih menita, da znanost predstavlja (vsaj deloma) dobro priložnost za posameznikovo kariero. Tretjina vprašanih zaznava znanost kot zanimivo dejavnost. Po mnenju anketirancev pa je znanost v Sloveniji premalo spoštovana.

Anketirance smo v nadaljevanju vprašali, ali bi osebno izbrali poklic raziskovalca za svojo kariero, oziroma, ali bi poklic raziskovalca priporočali komu bližnjemu (na

primer svojemu otroku, sorodniku). 34,4% anketirancev je odgovorilo »da, z veseljem«. Nadaljnjih 43,49 % vprašanih je odgovorilo »verjetno da«. Sklepamo lahko, da je poklic raziskovalca v Sloveniji dojet kot privlačen, saj predstavlja zelo dobro izbiro za tretjino vprašanih, sam poklic pa je zanimiv za skoraj 80 % vprašanih. Tudi 2018 (Lobnikar, Krsnik Horvat, Prislan, 2019; Lobnikar, Prislan, Jereb, Slak, 2018) smo udeležencem dogodka ERN 2018 postavili vprašanje, ali bi izbrali poklic raziskovalca za svojo poklicno kariero. Velika večina, 65%, jih je tudi v prejšnji študiji odgovorila pritrdilno, kar kaže, da je poklic raziskovalca v Sloveniji privlačna karierna izbira.

V okviru študije, ki smo jo izvedli v okviru ERN 2019 »Varni z znanostjo«, smo želeli izvedeti, kako anketiranci poznajo, oziroma kako so seznanjeni s posameznimi znanstvenimi področji in raziskovalnimi vsebinami. Pri oceni smo uporabili štiristopenjsko lestvico od »zelo dobro seznanjen/zelo dobro poznam« do »zelo slabo seznanjen/zelo slabo poznam«. Respondenti so lahko označili tudi, če se niso mogli odločiti oziroma hoteli podati odgovora. Na voljo je bilo dvanajst različnih znanstvenih/raziskovalnih področij. Rezultati so prikazani na sliki 2 v nadaljevanju.

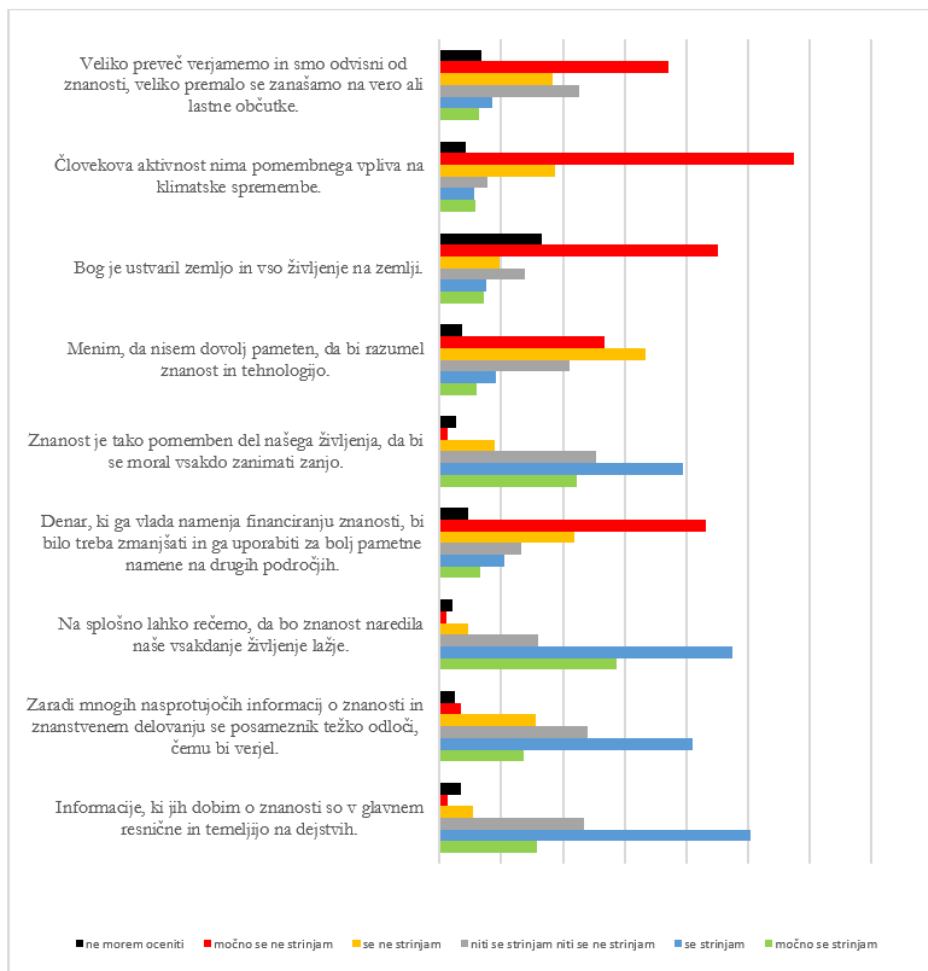
Slika 2: Poznavanje znanosti in znanstvenih področij

Kot vidimo iz odgovorov, prebivalci Slovenije niso dobro obveščeni o znanosti na splošno ali o posameznih znanstvenih področjih. Zelo malo respondentov zelo dobro pozna znanstvene rezultate na področjih, ki smo jih ponudili v oceno. Odstotek tistih, ki dokaj dobro (ne pa zelo dobro) poznajo raziskovalne dosežke, je nekoliko višji. Ugotovimo lahko, da so respondenti najboljše seznanjeni s podnebnimi spremembami in raziskavami na področju obnovljivih virov ter cepljenju ljudi proti boleznim, najmanj pa so seznanjeni s področjem razvoja nanotehnologije, razvoja matičnih celic in rezultatov kliničnih študij.

S pomočjo t-testa smo analizirali vpliv spola respondentov na stopnjo poznavanja določenih znanstvenih disciplin in ugotovili kar nekaj statistično značilnih razlik. Moški so pogosteje kot ženske poročali, da poznajo nanotehnologijo ($t = -5,11$; $p = ,000$), obnovljivo energijo ($t = -2,21$; $p = ,027$), jedrsko energijo ($t = -3,48$; $p = ,001$) in razvoj znanosti kot take ($t = -2,34$; $p = ,021$), ženske pa so statistično značilno pogosteje poročale, da so seznanjene z razvojem znanosti na področju cepljenja proti boleznim ($t = 3,74$; $p = ,000$), z razvojem družbe ($t = 3,36$; $p = ,001$) in uporabe živali v raziskavah ($t = 2,75$; $p = ,006$). Razlik glede na spol respondentov nismo zaznali pri raziskavah v kliničnem okolju, poznavanju gospodarskega razvoja, razumevanju podnebnih sprememb, študijah zarodnih celic in gensko spremenjenih materialov. Starejši anketiranci so bolj seznanjeni z razvojem družbe kot celote ($r = ,096$; $p = ,022$), s podnebnimi spremembami ($r = ,184$; $p = ,000$), z razvojem na področju jedrske energije ($r = ,097$; $p = ,021$) in z uporabo živali v raziskavah ($r = ,168$; $p = ,000$). Na istih področjih smo ugotovili, da so bolj izobraženi tudi bolj seznanjeni z razvojem na opisanih področjih. Poleg tega so bolj izobraženi anketiranci bolj seznanjeni tudi s področji uporabe obnovljivih virov energije ($r = ,092$; $p = ,027$) in cepljenja proti boleznim ($r = ,161$; $p = ,000$). Če izhajamo iz predpostavke, da znanost pomembno vpliva na razvoj družbe in ima neposreden vpliv na dobrobit posameznikov, potem lahko sklenemo, da je njeno poznavanje pomanjkljivo, še posebej med mladimi.

Ker se znanstvene rezultate mnogokrat relativizira (takšen primer je na primer pojav zanikovalcev vpliva človeka na klimatske spremembe, razširjanje proticepilskega gibanja, zanikanje evolucije...), smo anketirancem v nadaljevanju postavili nekaj trditev, ki so se vezale na položaj znanosti in vere v sodobni družbi. Vsebinski sklop smo uvedli z naslednjim nagovorom: »*Prosimo vas za nekaj vaših mnenj o znanosti in raziskovalcih. Pri odgovorih uporabite lestvico od 1 (močno se strinjam) do 5 (močno se ne strinjam).*»

Oceno 9 uporabite, če se ne morete odločiti oziroma ne morete oceniti«. Odgovore predstavljamo na sliki 3 v nadaljevanju.

Slika 3: Odnos respondentov do znanosti in vere (v %)

Anketiranci se v veliki večini ne strinjajo s trditvijo, da je Bog ustvaril zemljo in vse življenje na njej (slabih 15 % se s to trditvijo strinja) in da ljudje nimajo pomembnega vpliva na podnebne spremembe (dobra desetina vprašanih meni, da klimatske spremembe niso pogojene s človeškim vedenjem). Dobrih 40 % respondentov se ne strinja, da bi bilo treba financiranje znanosti zmanjšati in bi bilo denar koristneje

porabiti na drugih področjih (čeprav bi 17 % anketirancev denar za znanost raje preusmerilo na druga področja). Dobra tretjina vprašanih se ne strinja, da smo preveč odvisni od znanosti in se premalo zanašamo na religijo (s trditvijo pa se strinja 15 % respondentov). Dve tretjini anketirancev se strinja, da so podatki, ki jih dobijo o znanosti, resnični in temeljijo na dejstvih. Več kot 75% vprašanih se strinja s trditvijo, da bi znanost lahko olajšala naše vsakdanje življenje. Dve tretjini slovenskih anketirancev se tudi strinja s trditvijo, da ima znanost tako pomemben del v našem življenju, da bi se z znanostjo morali aktivno ukvarjati.

V nadaljevanju smo analizirali, ali spol respondentov vpliva na oceno zgornjih pogledov na znanost in vero. Ugotovili smo, da se moški bolj kot ženske strinjajo z izjavo *»Informacije, ki jih dobim o znanosti, so v glavnem resnične in temeljijo na dejstvih«* ($t = -2,31$; $p = .021$) in z izjavo *»Na splošno lahko rečemo, da bo znanost naredila naše vsakdanje življenje lažje«* ($t = -2,80$; $p = .005$). Ženske pa se pogosteje strinjajo s trditvijo *»Zaradi mnogih nasprotujočih informacij o znanosti in znanstvenem delovanju se posameznik težko odloči, čemu bi verjel«* ($t = 2,13$; $p = .033$), in *»Denar, ki ga vlada namenja financiranju znanosti, bi bilo treba zmanjšati in ga uporabiti za bolj pametne namene na drugih področjih«* ($t = 2,38$; $p = .017$). Respondentke so se v primerjavi z respondenti tudi pogosteje strinjale s trditvijo *»Menim, da nisem dovolj pameten, da bi razumel znanost in tehnologijo«* ($t = 2,29$; $p = .022$). Iz tega lahko sklepamo, da je treba pri komuniciranju znanosti in znanstvenih rezultatov posebno pozornost nameniti tudi ženskam.

S trditvijo *»Zaradi mnogih nasprotujočih informacij o znanosti in znanstvenem delovanju se posameznik težko odloči, čemu bi verjel«* so se pogosteje strinjali mladi respondenti, kar pomeni, da bi bilo treba znanost bolje komunicirati med mladimi. Mlajši se tudi bolj pogosto strinjajo z izjavo *»Denar, ki ga vlada namenja financiranju znanosti, bi bilo treba zmanjšati in ga uporabiti za bolj pametne namene na drugih področjih«*. Mladi se manj zavedajo (pomena) znanstvenih rezultatov in tako mislijo, da bi bilo treba proračunski denar porabiti za kaj drugega. Iz tega lahko (ponovno) sklepamo, da je treba znanost in znanstvene rezultate komunicirati med mladimi v Sloveniji, saj smo ugotovili, da se mladi respondenti v primerjavi s starejšimi v manjši meri strinjajo s trditvijo *»Znanost je tako pomemben del našega življenja, da bi se moral vsakdo zanimati zanjo«* kot starejši anketiranci.

4 Razprava in zaključek

V prispevku smo predstavili del rezultatov, ki smo jih v okviru študije o podobi raziskovalcev in znanosti ugotovili raziskovalci Univerze v Mariboru (Lobnikar, Prislan, Jereb, Slak, 2019). Rezultati so pokazali, da anketiranci slovenske raziskovalce dojemajo kot zelo koristne za družbo (58%), usmerjene v prihodnost (63,6%), odgovorne (51,2%) in prizadevne (54,5%). Raziskovalce v Sloveniji so respondenti ocenili kot dobro organizirane, spoštovane v okolju, spoštljive in razumne. Več kot 86% respondentom se zdijo znanstvene vsebine zanimive (Lobnikar, Prislan, Jereb, Slak, 2019).

V pričujoči študiji smo predstavili mnenje respondentov, da znanost prispeva k razvoju Slovenije (50,1%), je uporabna za družbo (47,1%) ter za vsakdanje življenje državljanov in je usmerjena v prihodnost. Tretjina respondentov je na vprašanje, ali bi izbrali raziskovanje za svojo poklicno pot (oziroma bi to svetovali svojemu otroku) odgovorilo z »da, z veseljem«. Sklenemo lahko, da anketiranci slovenske raziskovalce dojemajo kot spoštovane in spoštljive strokovnjake, ki so koristni za družbo, so dobro organizirani, predani razumu in usmerjeni v prihodnost. Z vidika respondentov so najpomembnejši atributi, ki bi morali biti značilni za znanstvenike, poštenost, integriteta in koristnost za družbo (Lobnikar in sod.; 2019).

Prispevek velja zaključiti s poudarkom o nujnosti kakovostnega komuniciranja znanosti in znanstvenih rezultatov. Sašo Dolenc (2019) pravi, da znanstveniki v sodobnih družbah (vsaj) štiri različne vrste intelektualnih opravil, ki so vse za družbo izjemno pomembne: (a) ustvarjajo nove ideje, (b) vrednotijo ideje, (c) vrednotijo strokovnjake, ki govorijo v imenu posamezne stroke ter (c) javno zagovarjajo in predstavljajo ideje, ki so sprejete v znanstveni skupnosti. Dolenc (2019) pravi, da je za normalno delovanje družbo pomembno, da znanstveniki *brežkompromisno in avtonomno opravljajo vse štiri svoje družbene vloge*. Po njegovem mnenju veliko težav v znanstveni sferi danes izvira tudi iz tega, da trenutni ideal "odličnega znanstvenika" ne pokriva vseh vlog, ki bi jih moral imeti znanstvenik v družbi. Pokriva namreč bolj ali manj le prvi dve vlogi: proizvajanje in vrednotenje idej, ne pa tudi zadnjih dveh, ki sta za delovanje demokratične družbe prav tako izjemno pomembni. Sploh sedaj, ko se soočamo z zelo resnimi problemi, ki jih brez pomoči znanosti ne moremo niti neposredno zaznati in razumeti, kaj šele najti zanje dobre in učinkovite rešitve (prav tam). Zato je komuniciranje znanosti za znanstvenike enako pomembna funkcija,

kot je produkcija in vrednotenje idej. Temu so bili namenjeni tudi *Dnevi komuniciranja znanosti*, ki jih je organizirala Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS) v sodelovanju z ameriškim veleposlaništvom v Sloveniji (STA, 2020a). Deborah Blum, Pulitzerjeva nagrajenka in direktorice programa znanstvenega novinarstva na ameriški univerzi Massachusetts Institute of Technology (MIT), je v okviru srečanja povedala, da znanost navdaja vsa področja življenja in življenje naredi bolj zanimivo. Znanost je po njenem mnenju del vsake zgodbe in teme, zato je pomembno, da znanost razumemo (STA, 2020a). Prvih Dni komuniciranja znanosti se je skupno udeležilo preko 200 udeleženk in udeležencev. *»Prav tolikšen in izjemno pozitiven odziv raziskovalne skupnosti ter urednikov in novinarjev nam sporoča, da je krepitev veččin komuniciranja znanosti, ki jih omogočamo s predavanji svetovno uveljavljenih in domačih strokovnjakov in strokovnjakinj, prava pot,«* je dejal direktor ARRS József Györkös (STA, 2020a). Po mnenju Marka Topiča dogodek sporoča, da naloga raziskovalcev ni zgolj ta, da delujejo v raziskovalnih laboratorijih in pišejo laboratorijske dnevnik. *»Naloga in poslanstvo je, da informacije, ki jih pridobivajo z znanstvenimi metodami, objavljajo na vseh ravneh, jih predstavljajo širši javnosti in popularizirajo znanost med mladimi«* (Topič; cit. v STA, 2020a). Rezultati naše študije, izvedene v okviru prireditve Evropska noč raziskovalcev *»Varni z znanostjo«*, potrjujejo te domneve. S tem, da rezultati kažejo, da se posebne pozornosti ne gre omejiti le na mlade.

Znanstveni novinar Fabio Turone je prepričan, da je znanstveno novinarstvo prvi imunski odziv na potencialno grožnjo družbi. Eden od izzivov komuniciranja znanosti je po njegovem ustvarjanje zaupanja in zaupanja vrednega javnega diskurza med državljani in raziskovalci. Znanstveniki so po njegovem mnenju najbolj usposobljeni za soočanje z negotovostmi in lahko zato pomagajo razumeti, da preproste rešitve za kompleksne težave ni in da vsaka rešitev vsebuje kompromise (Turone, cit. v STA, 2020b). Zaradi hitrosti znanstvenega napredka včasih nimamo dovolj časa za razmislek o posledicah novih tehnologij, saj so ekonomski pritiski po njihovi vpeljavi preveliki. Cilj znanstvenikov in dobrih znanstvenih novinarjev je, da raziščejo vsa vprašanja, ki so ostala odprta, ter da jih, četudi ostanejo neodgovorjena, ne prestando ponavljajo, saj se odgovor zaradi novih znanstvenih dokazov lahko sčasoma spremeni, je povedal Turone (STA, 2020b).

Komuniciranje znanosti je pomembno. Eden od načinov komuniciranja znanosti so tudi znanstveni festivali, kot je Evropska noč raziskovalcev (Lobnikar, Krsnik Horvat, Prisljan, 2019). Zato je aktivna udeležba raziskovalcev pri komuniciranju

znanosti nujni (čeprav ne zadostni) pogoj za njihovo dolgoročno uspešnost. In verjetno tudi večjo vplivnost. Mogoče bodo pa potem tudi anketiranci v kakšni od prihodnjih raziskav ugotovili, da so raziskovalci poleg tega, da so koristni in razvojno naravnani, tudi vplivni. In mogoče celo bolje plačani. Na Twitterju bi tako lahko zapisali, da se *komuniciranje znanosti raziskovalcem lahko na dolgi rok celo (iz)plača*.

Literatura

- Dolenc, S. (2019). *Kaj je vloga znanstvenika/ce v družbi?* Pridobljeno na <https://kvarkadabra.net/2019/04/druzbenavlogaznanstvenika/>
- European Commission. (2020). *Marie Skłodowska-Curie Actions*. Dostopno na https://ec.europa.eu/research/mariecurieactions/actions/european-researchers-night_en
- Hiša eksperimentov. (2018). *Noč ima svojo moč* [Night has its power]. Accessed <http://www.nocmoc.eu/>
- Košmrlj, K. (2017). *Podoba raziskovalcev v javnosti 2017*. [Image of researchers in public 2017] Poročilo raziskave. Fakulteta za management. Univerza na Primorskem.
- Lobnikar, B.; Prisljan, K.; Jereb, K.; Slak, B. (2018). *European Researchers' Night 2018. Report on impact assessment*. Dostopno na <https://www.ern.um.si/>
- Lobnikar, B.; Krsnik Horvat, B.; Prisljan, K. (2019). "Safe with science" – evaluation of European researchers' night in Slovenia. *Ekosistem organizacij v dobi digitalizacije* [Elektronski vir] : konferenčni zbornik = [Ecosystem of organizations in the digital age : conference proceedings. Str. 557-570
- Lobnikar, B.; Prisljan, K.; Jereb, K.; Slak, B. (2019). *European Researchers' Night 2019. Report on impact assessment*. Dostopno na <https://www.ern.um.si/>
- Univerza v Mariboru (2018). *Varni z znanostjo*. Dostopno na https://www.um.si/en/research/human_resources/Pages/No%C4%8D-raziskovalcev-2016.aspx
- Univerza v Ljubljani (2018). *Humanistika, to si ti*. Dostopno na <https://noc-raziskovalcev.ff.uni-lj.si/>
- STA (2020a). *Dnevi komuniciranja znanosti z velikim odzivom raziskovalne in medijske skupnosti*. Dostopno na <http://znanost.sta.si/2455660/dnevi-komuniciranja-znanosti-z-velikim-odzivom-raziskovalne-in-medijske-skupnosti>
- STA (2020b). *Fabio Turone: Znanstveno novinarstvo je prvi imunski odziv na potencialno grozljivo družbi*. Dostopno na <http://znanost.sta.si/2720480/fabio-turone-znanstveno-novinarstvo-je-prvi-imunski-odziv-na-potencialno-grozljivo-druzbi>.

